

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN 15/ CELOLETNO DIN 60/ ZA INOZEMSTVO JE DODATI POŠTNO/ OGLASNI POŠTENIK/ POSAMEZNA ŠTEVILKA PO DIN 150.
POŠT. ČEK. RAČ. 13.188

ORJUNA

VREDNIŠTVO IN VPRAVA V VČITELJSKI TIŠKARNI/ ROKOPIJI SE NE VRAČAJO/ ANONIMNI DOPISI SE NE PRIOBČV-TEJO/ POŠTINA PLACANA V GOTOVINI
TELEFON ŠTEV. 906.

V nedeljo, dne 11. maja 1924

se vrši

na glavnem trgu v Škofji Loki

ob 10. uri dopoldne

JAVEN SHOD ORJUNE.

P R E D M E T :

1. Kaj je in kaj hoče Orjuna.
2. Politična situacija in Orjuna.

ZDRAVO!

Naši odnošaji napram Rusiji.

Samo kratkovidneži so mogli biti mnenja, da je Rusija vsled revolucije za nedogleden čas izločena iz koncerta svetovnih veselil, pa so zato tudi samo kratkovidneži porabljali prilike, da se zneso nad bolnim levom. Omenili smo že v enem naših prejšnjih člankov, da je bil tak kratkovidnež naš poslanik Spalajkovič, ki je na adresu ruske vlade v Ženevi o priliki posvetovanj, kako pomagati gladujočim Rusom, izustil uprav barbarsko izjavo, ki jo je ruska vlada dala plakativno širim Rusije. Naš ugled v Rusiji je zavoljo tega silno trpel, nismo pa čuli, da bi bil kdo zavoljo tega poklical g. Spalajkoviča na odgovor.

To bi se dalo seveda popraviti, ker izjava enega prenapetega prijatelja caristične Rusije se ne more smatrati za izraz čustvovanja celega jugoslovanskega naroda. Iz nerazumljivih vzrokov pa se naša diplomacija kar nič ne pobriga, da bi zagladila to neljubo izjavo Spalajkoviča s takojšnjim priznanjem sovjetske države.

Ako moramo biti v ostalih političnih vprašanjih, ko ne gre za eminentni interes Jugoslavije kot slovanske države, vedno soglasni s Francijo, je baš v tem slučaju nujno in potrebno, da postopamo samostojno, kakor nam veleva naš interes in dejstvo, da smo slovanska država. Vsaj v tem oziru bi se morali osvoboditi nadzorstva francoskega koncena. Kako drvim s Francijo čez drn in strn, je značilno to, da se je v Franciji čisto resno mislilo na to, da bi Jugoslavija lahko postopala proti Rusiji v besarabskem vprašanju solidarno s svojo zlahno latinško sosedo Rumunijo. Bognie, globoko moramo biti pri Francozih v obvezi, da je mogoča misel nastopa Jugoslavije proti Rusiji v korist Rumunije. Že sama taka misel je za nas skrajno žaljiva in prav je, da je naše časopisje složno izpovedalo, da Jugoslavija vsled svojega naroda, ki goji do Rusije čustva ljubezni, pod nobenim pogojem ne more nastopiti kakorkoli proti Rusiji.

Nikoli nismo bili principijelni nasprotniki boljševiške vlasti. Obsojali smo samo nepotrebna zverstva, ki so jih posamezni komisariji izvajali nad svojimi političnimi sovražniki. Obenem smo na vso moč branili, da bi se komunizem ne razpasel pri nas, ker bi to bila poguba za našo mlado državo. Ogromna ruska država in stotimilijonski ruski narod si je lahko privoščil eksperiment komunizma, pa so se sovražniki kljub temu zaganjali od vseh strani v Rusijo in jo do malega skoro popolnoma odrezali od Baltskega morja. Na jugu je Rumunija porabila priliko in si vzela Besarabijo, Turčija je dobila kočček, Japonska se je skušala okoristiti na škodo Rusov, Poljska pa si je podvrgla cele pokrajine s kompaktnim ruskim naseljenjem.

Tako so planili dobri sosedje po Rusiji, ko se je kolos zvilj v revolucijskih krčih; če bi mi storili isto, bi od naše države morda ostala samo Srbija v obsegu pred balkansko

vojno in vse ogromne žrtve naše za osvoboditev bi bile zaman, zopet bi Jugoslovani hlapčevali vsem svojim sosedom. Samo iz ozira, da branimo s krvjo pridobljeno svobodo in ujedinjenje, smo bili proti sovjetskemu režimu pri nas. Komunistični pokret pri nas vrhutega ni imel tal med ljudstvom, niti ni bilo sposobnih voditeljev. Naši komunistični prvaki so bili v vsem jedni epigoni in slabi ter površni posnemovalci ruskega vzorca brez širšega pogleda in globokega pojmovanja stvari, ki odlikuje vodje pokreta v Rusiji.

Ako pa se poizkus v Rusiji obnese, nas ni skrbl, da se bo pri demokracičnem razpoloženju našega naroda upeljal tudi pri nas; počakati je treba, kajti naše mlado narodno fele bi poginilo pod operacijo, saj jo je ruski kolos komaj prebolel. Na svetovno konfliktacijo v komunističnem smislu pa ni bilo možno misliti, ker ideja, ki je objela pol Evrope in pol Azije, nima za enkrat take ekspanzivne sile, da bi objela ves svet v par letih. Krščanstvo in islam sta potrebovala stoletja, da sta dosegla razširjenje po daleko manjšem teritoriju. Ko se gibanje notranje konsolidira in pokaže uspehe, da ni strah, da bo ideja, ki se da uspešno realizirati, ostala zaprta v ruskih mejah.

V tem oziru smo precej skeptični, eno pa moramo priznati sovjetski vlasti kljub krutim metodam, ki jih rabi vsaka revolucija: Dala je ruskeemu narodu svobodo. Vrgla je tisti odijozni carski režim, ki je bil ostalina temnih vekov in se je samo z največjim nasiljem vzdževal na površju. Z lica zemlje so izginili korumpirani dvorjani, kamarila in nazadnjaška klika, ki ruskeemu narodu ni dala svobodnega razmahla, da udeležuje vse zaklade svojega neizčrpnega slovanskega duha. Ta postavka je tako pozitivna, da moramo smatrati Ljenu in njegove sodelavce naravnost za odrešenike Slovanstva.

Kdor le količkaj pozna razmere v Rusiji pred vojno, kdor ve, v kakem robstvu je na sramoto Slovanom držala pokvarjena plast ruske inteligence priprosti narod, ta bo vedel oceniti pravilno nivelizacijo ruske družbe in ruskih slojev v gmotnem in duševnem oziru.

Nasilje se je dalo vreči samo s hujšo silo, reakcija se je dala potlačiti samo s silnejšo akcijo in zgodovina sicer ne bo odobrvala boljševiškega terorja, toda opravičila ga bo in mu priznala, da je bil umesten in da je obrodil uspeh. Ako bi bila uspela reakcija od zunaj in od znotraj Rusije, bi bila vrnivša se kamarila uvedla še hujšo tiranstvo in ruski narod bi moral vso pot revolucije še enkrat predelati, da bi prišel do svobode, ki jo sedaj že ima.

Konsolidacija Rusije kaže že jasnejše konture. Idejni komunizem se bolj in bolj prilagaja dejanskim razmeram, ozdravljenje v notranjosti se izraža v ruski zunanji politiki. Rusija, ki je morala molče trpeti, da so ji sosjedje ugrabili obširne pokrajine,

da so jo mali obrobní narodičih oholo zasmehovali, se vrača v mednarodno politično življenje, oprta na krepko armado, ki nosi pokrivalo starih ruskih vojníkov, osvovjevalcev Kazani, Astrahani, Kríma in Livonske, zahteva energično nazaj ugrabljene zemlje.

Male obrobne države Latvija, Litva in Estonija ne bodo mogle za daljši čas zapirati izhoda na morje, ki ga potrebuje stotimilijonski narod kot zraka za dihanje, kakor zrela jabolka bodo zopet popadale v objem Rusije. Zato Rusija ne kaže nikakih ofenzivnih namenov na baltško stran. Tem odločneje pa zahteva od Rumunije Besarabijo in Bukovino. Velika Rumunija je postala majhna, kralj in kraljica ter vnani minister so povezali kovčge in odpotovali na poisk zaveznikov proti Rusiji. Povsod sondirajo. Obredli so Bolgarijo, Turčijo, Francijo, obrnili so se celo na daljnjo Japonsko, toda malo sreče ima Romanje Mare. Samo Francozi ji skušajo pridobiti zaveznikov proti Rusiji, toda zaveznikov ni. Rus je sedaj gospod, ki zahteva samo svoje nazaj. Ima moralno oporo, ker je njegova stvar pravična, in ima armado, ki ji potomci rimskih kolonistov ne bodo kos.

Na sramoto Slovanstva pa so le dobili zaveznika v Poljski, ki si je na enak nepošten način prisvojila obširno ozemlje z ruskim prebivalstvom. Poljaki so bili od nekdanj neaklonjeni Slovanstvu, vendar naj pomislijo v lastnem interesu, kaj bo iz Poljske, ako pridejo med kladivo in nakovalu, med Nemčijo in Rusijo. Mesto da so solidarni z Rumuni in si skušajo s to žalovo pomočjo zasigurati ruske zemlje, bi bilo politično gotovo modrejše zediniti se z Rusijo za črto Njemen-Peremišl, ki do malega odgovarja obsegu ruskega in

poljskega jezikovnega ozemlja. Preneso pa naj vso težo svojega ekspanzivnega stremjenja na zapad, da si osvoje to, kar so v vekovih izgubili v prid Nemcem, pri čemer jih Rusija gotovo ne bo ovirala. S svojo brezglavo politiko pa naravnost pospešujejo rusko-nemško ofenzivno zvezo proti sebi. Dogodki dogledne bodočnosti bodo pokazali, da je faktor Rumunija v poljskih računih enak ničli in zna se ponoviti prizor, ko bo treba znova vzklikniti: Finis Poloniae!

Ruska vlada, naj bo ta ali ona, bo morala vedno gojiti aspiracije, da pride na Karpate, odkoder se odpre pot na Jadran, kar je že odnekdan cilj ruske politike, na drugi strani pa, da si zasigura izhod iz Črnega morja. Carigrad je že od pradavnin ruska »zavjetnaja mečta«.

Temeljni problemi državne politike kakega naroda ostajajo vedno isti, pa naj sede na krmilu ljudje skrajne levice ali skrajne desnice, tako bo tudi pravec ruske politike ostal isti, kajti če so se preselili prejšnji vlastodržci na zapad, narod je ostal doma in mu iste zemljepisne možnosti kategorično predpisujejo iste pravice udeleževanja.

Iz ruske zgodovine vidimo, da so se Rusi vedno uporno vračali tja, odkoder so morali oditi, tako dolgo, da so končno na veke ostali, kamor jih je vodila življenska potreba. Na ta način se je stvorila njih mogočna država, ki obsega skoro polovico Azije in Evrope. Smešen je tedaj napor Poljakov in Rumunov, da zadržijo plaz, ki se bo prej ali slej sprožil z Urala in dosegel vrhove Karpatov in ustje Dunava.

Tedaj bo napačil v Evropi slovanski vek, ki je po svetovni vojni na pohodu!

Nesodobno abderitstvo.

V nekem našem časopisu smo čitali, da se na številnih naših ljudskih šolah ne vrši pouk srbohrvaščine, ker primanjkuje za to usposobljenih učnih moči. Odstotek takih osnovnih šol je baje ogromen in to je skrajno žalostno spričevalo za naše šolske oblasti in še bolj za naše učiteljstvo.

Informirali smo se o tem in izvedeli, da je glavna zapreka učenja srbohrvaščine na osnovnih šolah neznanje cirilice, ki se z njim ponasajo in odkljuje nekateri naši učitelji. Strah nas je, če pomislimo, da so tisoči našega podmladka izročeni v vzgojo in omiko topoumcem in indolentnim separatistom, ki nalašč sabotirajo pouk srbohrvaščine.

Ni ga učitelja, ki bi se v par dneh ne mogel naučiti tistih par cirilskih pismenk, in če bi bili taki, potem je dolžnost šolske oblasti, da jih odstrani takoj in nemudoma, kajti človek s tako skromnim intelektom ne more nuditi mladini ničesar.

Uverjeni smo, da takih topoumcev ni med našim učiteljstvom, vemo pa, da jih je mnogo, ki se postavljajo na komodno stališče v tem pogledu, ali pa celo namenoma ovirajo ta pouk.

Kaj nameravajo separatistični učitelji s to sabotažo, nam je neumljivo. Jezik, ki ga bodo vsi dečki rabili že koj pri vojaki in tudi pozneje v življenju, naj se ne zane-marja. Vsaj prvotne pojme o srbohrvaščini mora dobiti naš podmladek v šoli, da mu v življenju ta jezik ne bo tuj.

Ali hočejo ti sabotažniki-učitelji, da bo naš fant v kaki južni garniziji popolnoma zaprt od knjige in časopisa, ali naj tako tava mimo cirilškega napisa, kakor tava bedni macedonec mimo našega? Ali naj naši mladeniči na jugu vzbude utis, da so analfabetje? Če se že toliko ponasamo s svojo naobrazbo in pismenostjo, naj se pokažemo glede cirilice, ki je na jugu tako splošno domače pismo, kakor latinica pri nas, kot analfabetje? Če se Srbi ne uče

latinice, je to njih škoda, in mi se v tem ne smemo zgledovati nad njimi. Če kdo šovinistično priznava samo svojo pisavo, ga bo že življenje poučilo, da nima prav. Mislimo pa, da ni prav nič potrebno, da bi se naš človek šele tedaj naučil cirilice, ko spozna, da mu to neznanje škodi. V šoli se otrok igraje nauči cirilice in kakor vemo, se naša deca rada in pridno uči i srbohrvaščine i cirilice.

Zato je treba našim separatistom zabiti, da se otresejo za vselej in temeljito indolentnega abderitstva in da se usposobijo za pouk, kakor ga zahtevajo učni predpisi. Radovedni smo, kje se bo našel tisti učitelj, ki bo dejal, da mu je cirilica ovira, ki je ne more premagati!

Vsak odrasli normalno razvit človek si mora učenost abecednika osvojiti najkasneje v enem mesecu tako temeljito, da bo lahko predaval ta predmet mladim poslušalcem, sicer moramo misliti, da je umstveno zaostal, ali pa, da nima volje. V obeh slučajih pa tak človek ne spada na učiteljsko mesto.

Vemo, da na srednjih šolah matematiko in realije v prvem razredu često poučujejo slavisti in klasični filologi, kadar je strokovni učitelj preveč obremenjen v višjih razredih. Pouk ne trpi zato, ker prvotne pojme realije in računstva mora obvladovati tudi filolog, če pa jih ne, naj se sproti pripravlja. Takisto je s skromno učenostjo srbohrvaškega abecednika, ki si jo bo vsak učitelj pridobil brez posebnih težkoč.

Mi cirilice ne forsiramo, ker uvidimo, da bi to ne bilo ob sedanjih prilikah oportuno. Pač pa moramo pobijati zlobo »Slovenca« in njegovih pristašev, ki iz tega napravljajo eksistenčno vprašanje slovenščine. »Slovenec« od preteklega torka in srede namreč poudarja, da »cirilici ne gre prednost pred slovenščino« in da »s prevzetjem cirilice zavržemo svoj jezik in svoja pismena«. Pobožnjaki v Kopitarjevi ulici niso tako nevedni, da bi ne vedeli, da cirilica ni antiteza slovenščini, kajti

eno je pisava drugo govorica, vendar hujskajo svoje nevedne bralce proti cirilici, da bi se tako v doglednem času ne mogli doseči toliko potrebnega sporazuma glede pisave. Da se s pisavo še ne zavrže jezika, naj »Slovenčevi« bralci ugotove sami pri reviji »Nova Evropa«, ki ima članke pisane v gajici in cirilici izmenoma. Nemci sami pišejo v gotici in latinici, pa nihče ne misli, da je zavrgel jezik, ako piše v latinici mesto v gotici.

Prozorna zloba sije iz »Slovenčevih« napadov na cirilico, ki hoče manj poučene svoje čitatelje nahajati proti cirilskemu pismu samo zato, ker skuša tudi v tem vprašanju delovati na demagoški način v prilog separatizmu. V koliko je sedanja pisava na ša prepuščamo v premišljevanje »Slovenčevim« urednikom, mi vemo, da so samo ključice nad šumevcj izvorno naše, pisava pa je latinska. Ni tedaj nikakega vzroka, da bi se pulili zanjo, ako bi bilo treba odločiti se zanjo ali zoper njo.

V enem zadnjih člankov smo tudi pokazali, da nas latinica nikakor ne veže z zapadnimi kulturnimi narodi, ker poznavanje črk še ne pomeni poznavanje jezika, v ostalem pa zapadni narodi sicer pišejo iste črke kakor mi, izgovarjajo pa jih bistveno drugače, kar napravlja enotnost naravnost iluzorno. Razlika slovenščine od srbohrvaščine pa je tako minimalna, da je z enotno pisavo do malega skoro dosežena enotnost, na vsak način pa medsebojna razumljivost jezika.

Borba proti cirilici, ki nikogar ne utesnjuje v njegovem narodnem udeleževanju in nikakor ne ogroža slovenščine, je klerikalcem zato tako važna in jo vodijo zato na tako nepošten način, ker jim je zoperno vse, karkoli bi moglo služiti v prosep medsebojnemu zblizanju in ujedinjenju naših treh plemen.

Ta borba pa je prazna in brezuspešna, kajti naš človek ve, kaj mu je v korist in se v tem oziru ne bo dal zapeljati pobožnim hujskacem, ki jim je pismo sv. Cirila in Metoda krivoverstvo, dasi sta dva papeža potrdila to pismo in je tudi v katolički liturgiji ravnopravno latinščini.

Dr. Janko Olip
odvetnik v Beogradu
preselil
je svojo pisarno v
Kolarčevo ulico 7.

Tvrdba
BESEDNIK & DRUG
Ljubljana, Prešernova ul. 5
priporočena svojo bogato zalogo vseh vrst zdravstvenih aparatov in bandaž, kakor trebušne, želodčne pasove za dame in gospode, pasove za noseče ter porodice, lastnega izdelka Irigatorje, naravnost specialne gume, srebrne pesarje in gum-nogavice ter povoje proti krenim žilam.

Prvovrstna vina!
Primorska kuhinja!
Vsako sredo in petek
polenovka.
2-3krat na teden sveže
morske ribe.
Restavracija Ražem
Žabjek šte. 2.

S B I J U N A, Mesini trg 5

O. BERNATOVIC

KONFEKCIJSKA TRGOVINA

Orjunaško slavlje v Poljanski dolini.

Prošlo nedeljo je razvila naša organizacija za Poljansko dolino svoj prapor. Dasi nam vreme tokrat prvič ni bilo naklonjeno, vendar je proslava nadvse pričakovanje sijajno uspela in zapustila med tamšnjim prebivalstvom najugodnejši utis.

Po sprejemu na škofjeloškem kolodvoru od strani predsednika tamošnje Orjune brata Čeha, so se gostje iz Ljubljane in Gorenjske odpeljali na vozovih in avtomobilih v Poljane, kjer se je imela vršiti slavnost. Razen teh pa je pripeljal velik tovorni avto še posebno četo iz Ljubljane in so se tudi nekateri člani kljub slabemu vremenu pripeljali s kolesi. V napredni Polonovčevi gostilni so zavedni Poljanci goste presrečno sprejeli.

Točno ob 11. uri se je formiral slavnostni spreved z godbo in prapori na čelu, ter se podal na slavnostni prostor pred faro cerkev. Belo oblečene deklice so nosile še nerazvito svetinjo, za temi pa je sledila kumica gospa Čadeževa ml. s svojimi družicami v narodni noši. Oblastni odbor je bil zastopan po bratu predsedniku in tajniku, ki sta v spremstvu brata Perkota in Sorlija sledila vrtilim članicam, za njim pa je stopala impozantna četa udeležencev v kroju in še večja onih, ki si še niso mogli nabaviti kroja.

Po prihodu na slavnostni prostor je brat Perko pozdravil goste, kakor tudi vse navzoče, zatem pa je izvršil brat predsednik oblastnega odbora obred razvivanja. Krasen prapor, vidljiv znak naše ideje, je prvič zavilhal v zrak in brat predsednik je opominjal prisotne, naj jim bo modra barva simbol zvestobe do Nacije in države, naj jih opominja bela vedno, da bodo ohranili organizacijo čisto, pošteno in neomadeževano, rdeča pa naj predstavlja gorečo ljubezen do Jugoslavije, katero brani in je naša dolžnost in mora biti vsak Orjunaš vedno pripravljen, da žrtvuje svoje življenje za njo. Praporščak je izrekel svečano prisego na novo svetinjo in kumica je med sviranjem narodne himne pripela svoj

trak. V vznepenem govoru je še brat Perko pojasnil prisotnim namen organizacije in zaključil svoj govor, ne bomo Orjunaši nikdar dopustili rušiti države, ki je zgrajena s tolikimi žrtvami, ampak jo bomo v skrajni sili znali braniti tudi z ognjem in mečem.

Brat predsednik je še opozarjal navzoče, naj neomajno vztrajajo v težkem boju, pri tem pa naj si bodo svesti, da niso osamljeni, ampak da imajo širom domovine nebroj organizacij, ki so vedno pripravljene, da jim v vsaki sili prlihte na pomoč. Le bratska vzajemnost in sloga nas bodo pripeljala do končne zmage. V viden znak tega so se navzoči prapori združili v tesnem objemu in se pobratili.

S tem je bil oficijelni del svečanosti končan. Sestavila se je znova povorka s prapori na čelu, ki so jih brhke naše sestre Poljanke okrasile in udeleženci so odkorakali med sviranjem godbe v Gorenjo vas, kjer se je imela vršiti v Sokolskem domu zabava. Sveti Florjan, ki je imel tudi to nedeljo svojo slavo, nam je ves čas prizanesel, takoj po prihodu v Sokolski dom pa je začel neumljeno izlivati iz svoje golide, kar pa nikakor ni kvarilo neprislilne zabave, ki se je razvila v gostoljubni hiši.

Ta slavnost, ki jo je videla cela Poljanska dolina, je jasen dokaz, kako zdrava in prava je naša ideja in kako globoko je že prodrla v naše kmetsko ljudstvo. Presito že neplodnih strankarskih bojev, ono instinktivno čuti, da mu je edini spas v naših vrstah. Brez sredstev, brez obetanj smo prišli nedavno med njega in ono je videlo našo poštenost, odločnost in dobro voljo, oklenilo se nas je in nam sledi, dokler mu ne izvujemo popolno svobodo, srečo in blagostanje. Kljub vsem oviram, na srd vsem sovražnikom se množijo naši prapori, vrste naše so čvrstejšje in odločnejše in ni daleč dan, ko jih povedemo v boj na čast in slavo Naciji in državi. Kmalu nam bodo dovolj strankarskih bojev in sebičnega izkoriščanja države, tedaj pa bodemo odrinili zlobno roko od naše svetinje — Jugoslavije.

Vsi kadilci naj-
raje uporabljajo „ITO“
pasto za čiščenje zob.

NARUČITE „ORJUNA“

„HOTEL MERAN“ MARIBOR

je vsled težke obolelosti lastnika
tako na prodaj, ozir. se odda v najem.

Prostorji so zelo primerni tudi za bančno ali kako drugo večje podjetje.

PODLISTEK.

Avtonomist.

(Legendarna zgodba iz nedavne prošlosti.)

Bilo je koncem leta 1914, ko so novodobni Huni pod poveljstvom avstrijskega generala Potioreka puštošili srbsko zemljo, zažigali domove, morili staro in mlado, moške in ženske. Junaška srbska vojska, prenatlačevila, da bi mogla z uspehom braniti obsežno mejo proti Avstriji, je bila primorana, da se umakne na boljše položaje, da skрати fronto in se pripravi na odločilno bitko.

Za končni udar je bilo vse pripravljeno, pokojni vojvoda Putnik je čete razpostavil tako, da je bil uspeh srbski vojski zajamčen. Ker pa so pričakovali težke in krute borbe, se je neposredno pred pričetkom splošnega napada pojavil sam kralj Peter s svojimi sinovoma v prvih rovih med vojaki, da jih ohrabri navzočnost sivolasega kralja, ki je pripravljen žrtvovati za zmago domovine svojo in svojih dveh sinov življenje.

Sivolasi borec znan pod imenom vojvoda Peter Mrkonjić nagovori svoje vojske sledeče:

»Otroci! Čez eno uro je napovedan vseobči napad na sovražniko-

ve postojanke. Borba bo huda in ljuta in marsikdo ne bo učakal današnjega večera. Naš trdni namen je na tem mestu zmagati ali umreti. To je naše poslednje delo, ki ga moramo izvršiti, potem pa kar Bog da in sreča junaška. Življenje vsakogar izmed vas mi je enako milo, zato vas odvezujem prislege, ki ste mi jo prisegli kot kralju. Vsakdo izmed vas ima prosto izbiro, da se bojuje z menoj za domovino Srbijo, ali pa da odide na svoj dom. Jaz in moja sinova pa ostanemo tu na mestu in samo preko trupla vašega kralja in njegovih sinov bo imel sovražnik odprto pot, da prodre v srce Srbije. Odvezal sem vas prislege, ki ste jo prisegli meni, ne morem vas pa odvezati dolžnosti do domovine, ki nas je rodila, pojila in hranila. Kdor ljubi domovino, kdor je junak, ostanite z menoj, komur pa je koža dražja, naj odide na svoj dom.»

Kakor en mož odgovore vojaki svojemu kralju: »S teboj živimo in umrjemo za domovino Srbijo.« Iz zadnjih vrst pa pristopi redov Radul Radulović iz vlaške vasi Dušanovca ob rumunski meji in pravi: »Kralj in gospodar! Daješ nam izbiro: življenje ali smrt, jaz volim življenje in se zanesem na tvojo kraljevsko besedo. Daj ukaz, da odidem domov v svojo vlaško selo.»

»Naj ti bo, vidi se ti, da nisi junaške srbske krvi, daj Vlahu potni

NAPAD NA ORJUNA V ŠKOFJI LOKI.

Razviteje prapora v Poljanah je dalo nekaterim škofjeloškim pretepačem povod za napad na naše člane, ki je bil jako dobro organiziran in pripravljen. Že pri maši se je javno govorilo, da bodo fantje »Orjuna« na kolodvoru napadli, in sicer naj bi se ta napad izvršil v gostilni »Pri Jošku« (Ant. Hafner na Trati). Kakor hitro bi vračajoči se člani Orjune sedli za mize, naj bi neki Leopold Oblak od Sv. Duha ugasnil električno luč, potem pa bi nastal krvav ples z noži. Tako zavratno so hoteli ti junaki teme pokazati svoje junaštvo. Na tak peklensko zloben način so hoteli pomoriti nič hudega sluteče člane Orjune. Marsikomu se bode zdelo to neverjetno, toda vse kar pišemo, je že pri oblasti priznano. Le previdnosti, treznosti in kratkemu času je pripisovati, da ni prišlo do pokolja.

Že pri prvem vlakcu so suroveži nadlegovali naše člane, seveda šele v zadnjem trenutku, ko so ti sedeli v vlak. Tako je sam oblastni predsednik pri odhodu skočil k gruči izzivačev, češ: »figarji, kaj šele sedaj imate pogum psovati in takoj so se ti junaki potuhnil. Ob 1/211. zvečer pa je dospel zadnji oddelek z avtom na Trato, in ker je bilo do odhoda še nekoliko časa, so šli člani v gostilno »Pri Jošku« in popolnoma dostojno posedli. Šišenski orkester Orjune je zasviral par plesnih komadov in razvila se je zabava, toda že med plesom so hoteli ti barbari izzvati pretep s tem, da so našim članom podstavljali noge. Le discipliniranosti naših članov je pripisovati, da že v gostilni ni prišlo do spopada.

Ko pa je prišel čas odhoda in se je vlak že približeval, so člani Orjune mirno zapustili lokal. Kakor hitro pa so prišli iz gostilne, je prihitelo kakih 15—20 izzivačev, ki so bili skriti za hišo in v gostilni in napadli so odhajajoče. Med prvimi, ki so s psovkami, katere tu ne moremo napisati, napadli, so bili Jože Potokar, Alojzij Starman in Ivan Jeremen. Nastala je pravcata bitka z noži, revolverji in kamenjem. Toda to pot so jo izzivači drago plačali. Po bitki so ostali vseci na plotu trije težko ranjeni, med njimi tudi zadnje imenovani, ki je v rovanju zadobil težke poškodbe z nožem in se sedaj bori s smrtjo v ljubljanski bolnici. Ostali ranjenci, v svesti si svoje krivde, skrivajo rane. Markantno za te junake je, da so se ostali napadalci, videč prvi poraz svojih tovarišev lepo držali v varni razdalji, dasi so bili v trikratni premoči. Ranjenci pa so na tleh vpili »Živio Orjuna« in hiteli zatrtjevat, da so Sokoli. Pretep bi imel lahko neizmerne po-

Kronika.

sledice, če bi naši člani streljali mesto v zrak v meso. Vse poizvedbe kažejo, da je bil napad organiziran od komunistov. O daljnem poteku preiskave bomo poročali. Pri pretepu so bili tudi nekateri naši člani neznaatno ranjeni, nasprotniki pa si bodo še dolgo zapomnili trde bunke orjunaške.

Pri tej priliki ponovno opozarjamo občinstvo, naj pusti Orjunaše v miru, kajti v bodoče ne bomo poznali nobene šale in šola bo za vsakogar, ki bi izzival Orjuna, zelo, zelo draga. Enkrat za vselej poveljamo, da se ne damo pobijati. Dovolj imamo že mrtvih žrtv. Slovenija pa ne bo torišče za naše poraze. Mi držimo naše članstvo v železni disciplini, dali smo jim strog ukaz, da pod kaznijo izključenja ne smejo nikdar in nikjer izzivati, dali smo jim pa še strožji ukaz, da morajo vsako izzivanje Orjune v kali zatreti. Toraj pozor pred Orjuna, sicer naj izzivači posledice za izzivanje sami sebi pripišejo.

IZZIVANJA DELAVSKIH VODITELJEV.

Rdeči generali bi na vsak način imeli radi svoje žrtve. Par mrtvih, potem pa pompozni pogreb s strastnimi hujskajočimi govori, ki bi izveneli v: »Proletarci vseh dežel združiti se« in »Doli Orjuna«, tako nekako si predstavljajo ti brezvestneži združitev številnih socialističnih frakcij. Žrtve naj jim seveda preskrbi Orjuna. Kaj jim je pri tem mar, če bo tekla kri, nedolžna kri delavskih trpinov? Ta kri jim je potrebna in zato treba izzivati in psovati Orjuna, napadati posamezne njene člane, dokler njih jeza ne bo vzkipela in jih zapeljala do neprevidnih dejanj in žrtve za pogreb bodo tu, potem pa udri z združenimi močmi po Orjuni, ki do sedaj delavstvu ni storila ničesar žalega, obratno pa povsod zastavila svojo besedo in silo, kadar je šlo braniti njih pravice.

Oj vi trpini, od vaših lastnih voditeljev nikdar dovolj goljufani in zapeljani, da bi se vam odprle oči! Ali res nimate drugega posla, kakor spuščati se v boj z Orjuna, ki vam nikdar ni škodovala, ki pa vam hoče koristiti, seveda ne z demagogijo in hujskanjem, temveč hoče z resnim, odločnim delom izboljšati sedanji socialni položaj. Mar mislite, da vam bodo vaši doktorji, izkoriščevalci in privandrani kričaci pomagali do sreče? Ali ne razumete stare pesmi Kristanov in drugih? Ali mislite, da vam bode srečo prinesel klic »Auf biks Orjuna« in »Doli Orjuna«?

Videli smo vas korakati prvega maja po ljubljanskih ulicah. Zadoštovalo bi samo eno povelje in takoj bi se vaši izzivalni klici proti Orjuni spremenili v klice strahu in groze, ulice bi se napolnile z beže-

čimi in vpitje na pomoč bi nadomestilo petje. Pokvarjen bi bil praznik dela, kri bi padla med nas in vas. Zakaj pa nismo izdali tega povelja? Zato, ker je vaš praznik naš praznik, zato, ker ste sinovi istega naroda, zato, ker je vaše vprašanje naše vprašanje. Zato, ker vemo, da ste zapeljani in nahujskani in kot taki neodgovorni za svoja dejanja. Dobro poznamo mi nakane vaših demagogov, po njih bo o pravem času padla naša težka roka, vam pa jo ponujamo iskreno in nesebično in mnogi so jo že sprejeli in ni jim žal.

Rodoljubje in še kaj. Povodom odklovanja jugoslovanskih dobrovoljcev s čehoslovanskim vojnim križem, je oblastni savez dobrovoljca za Slovenijo priredil 1. maja zvečer v veliki dvorani Uniona akademijo. Jasno je, da s to prireditvijo ni stremel za velikim materijelnim dobičkom, o tem pričajo zmerne cene in pa vsekakor s stroški združen bogat vzpored večera. Tem žalostneje pa je, da je bila dvorana, ki se hoče pri raznih maskeradah in drugih »dobrodelnih« prireditvah podreti od preobilice »rodoljubnih Slovencev«, polna komaj za silo. Med vzporedom je v vrstah sedežev zevala naravnost praznina.

Dasi dobrovoljci predobro vedo, kako »simpatije« so uživali v svoji domovini med vojno, jim je ta naj-novejši dokaz toli opevanega »slovenskega rodoljubja« lahko še bolj temeljito odprl oči. Odlični ljubljanski krogi, ki se kar cede lojalnosti, kadar se pokaže na obzoru kako odklovanje sv. Save, nimajo smisla za bojna odklovanja, ki so jih dobrovoljci zaslužili z lastno krvjo. Se bolj od živih oni tisoči, ki so s svojimi kostmi pobelili Dobrudžo in solunsko fronto. »Kdo jih je pa silil — se odreže ljubljancan, če mu govoriš o dobrovoljcih in z namenju tega gesla je večina »reprezentance« ostala prvega maja doma. Dobrovoljci bodo to abstinenco lahko preboleli, tem lažje, ko jim je ravno ta večer dokazal, da jim stoji krepko ramo ob rami močna organizacija jugoslovanskih nacionalistov. Mladost življenje, prekipevajoča moč, ki je združena v teh vrstah, lahko edino dovede do končne zmage one vzvišene ideje, ki so ustvarjale dobrovoljske odrede in za katere so umirali največji med idealisti.

Žal pa je lahko na vsak način »uglednim« ljubljanskim krogom, da si niso ta večer vsaj ogledali komičnega nastopa, v katerem so gg. Lipah, Danilo in Cesar z izborna satiro reproducirala dva podlistka Fridolina Zolne. Ker marsikdo bi spoznal v starem šolskem svetniku, ki še hrani cesarjevo podobo pod streho, svojo lastno fotografijo. »Ja, mann weiss ja nicht, was noch kommt...«

Mizice za pisalne stroje.
THE REX CO., Ljubljana.

mojih oblasti, kajti on je avtonomen.»

Tako se je glasil kraljev ukaz in Radul se je veselil svobode brez davkov in žandarjev ter vojaške službe, kajti ni se zavedal, da je s tem izgubil vsako zaščito pred zakonom. Tudi sosede niso pojmlili spočetka, čemu vse te ugodnosti jadni kukavici, ki je izdal domovino na bojnem polju. Odmajevali so z glavami in mrmrali nad kraljem, ki odkluje izdajalce, Radulu pa so vzdeli ime Radul-avtonomist.

Takoj ob svojem prihodu je Radul sklical vse svoje vlaške sosede in jim priredil sijajno gostijo. Srbi se še vlaške pojedine niso udeležili, ker jim družba Vlahov ni bila pogodu in so zlasti dejali, da bi jim Radulove jedi obtičale v grlu. Vlah-avtonomist pa je prešerno smešil Srbe:

»Ali so bedasti Srbi, dali so mi na izbiro, da se borim in umrem zanje, ali da grem domov in si rešim kožo. Bogme, nisem glup, da bi umiral za Srbijo, ko imam tako lepo posestvo in vseh dobrot v izobilju. Dovolj je bilo vojne. V turški in bolgarski vojni sem bil ranjen, Švabe pa bi me morda še ubili. Rešil sem si življenje, bračo, sedaj si napravim svatbo, kakršne Dušanovac še ni videl. Kaj mi je do tega, da me je Vukosana, ponosita Srbkinja, odklonila, jutri grem preko Dunava,

pa si pripeljem iz Rumunije nevesto vlaške krvi, črnooko in stasito, ognjevito Vlahinjo. Zaplešemo na svatbi, bračo, in zavriskamo, da se pročuje v srbska sela. Satreaska nacija romanijaska.»

Hrupno so se odzvali gostje tej napitnici in vlaškega navdušenja ni hotelo biti konec. Po prespani gostiji je Radul zataknil snubaški šopek za klobuk in se odpravil na Rumunsko. Ob meji, kjer se je hotel prepeljati čez Dunav, ga pobara orožnik za potni list, vizum in podobne neznane reči, ki se do vojne nikoli niso zahtevale.

Radul se vrne k županu, da si preskrbi vse potrebne listine.

»Dober dan, gazda Jovo, tako in tako, po nevesto bi rad šel na Vlaško, pa zahteva orožnik nekake papirje, daj mi jih, pomoz mi iz te zave.«

Župan vstane s posebno spoštljivostjo, ki je Radul doslej še ni bil opazil pri njem nikoli in pravi:

»Baš mi je milo, da lahko pozdravim na ozemlju kraljevine Srbije zastopnika in suverena avtonomne Radulovine, ki želimo z njo ostati v dobrososedskih odnošajih, ali potnega lista ti ne morem dati, ker nisi naš državljan, avtonomen si, dragi Radule, uredi po svoji glavi, jaz nimam pravice izdati ti potnega lista.«

Političen pregled.

Zmagi nacionalistične ideje v Italiji pri zadnjih volitvah je sledila Nemčija. Ne sicer v tako izraziti obliki, vendar pa moramo pri upoštevanju dejstva, da se v Nemčiji ne dajo uporabljati fašistovske volilne metode, zaznamovati porast števila nacionalnih poslancev kot odločno zmago nacionalistične misli v boju proti nasprotnim frontam. In najsi je komunistična skupina tudi pridobila na mandatih, njen previsek ne odtehta z gub internacijonalnih grup. Vsi ti pojavi v evropskih državah skupno z vedno popuščajočo upravno politiko ruskih sovjotov upravičujejo trditve, da je ekstremnemu komunizmu v Evropi odklenalo. Da bo to v najmanjšo škodo delavstvu samemu, nam pričajo dogodki zadnjih dni v naši najožji domovini. Mesto, da bi delavstvo v strnjenih vrstah korakalo proti skupnemu sovražniku, se pustilo od svojih demagoških voditeljev zavesti do tega, da se vzajemno pobija s stoli in palicami na veliko veselje in korist tajnih inspiratorjev teh incidentov, edinih resničnih internacijonalcev-rimskih klerikalcev. Da taki nosilci ideje diktature proletarijata ne morejo postati državi resno nevarni, je jasno in zato se nihče ne razburja in ne žalosti, če se dr. Lemež in njegovi zapeljanci derejo — živela sovjetska republika. Onih demagogov tipa s Turjaškega trga se bo narod sam otrešel, to je njim samim najlepše pokazalo število udeležencev 1. majskega spreveda.

Navzlic temu neoporečnemu propadu komunistične fronte pa vendar niso politične razmere v naši državi razveseljive. Po šestletnem političnem kaosu zgleđa, da smo dospeli na višek zmede. Ne katoliška in ne pravoslavna Velika noč nista prinesli našemu narodu političnega vstajenja. Prazniki miru so se izkoristili za intrigiranje in umetno ustvarjanje razpoloženja. Dejstvo pa je, da niti »najbolj informirani« ne vedo točno, kakšen bo izhod iz sedanje krize. Ker prvič je sedaj krona odločno posegla s svojim vplivom v razplet vladajoče krize. A vendar izgleda, da bodo vladarjeve besede naše pri politikih, ki jim je strankarska in osebna korist evančelij, ravno tako gluha ušesa, kot so bili 6 let, in slepi za vse potrebe naroda in države. Opozicijski blok, katerega pro-

gram je obstojal iz samih negativnih postavk, se v očigledni potrebi, da bi se pozitivno udeleževal, občutno krhla. Poštenjaku Davidoviču dela največje preglavice šarlatan Radič, ki spuščá za njegovim hrbtom z Dunaja v svet manifeste, ki se jim vse smeje. Po geslu, da podgane prve zapuste potapljačoč se ladjo, pa tudi slovenski klerikalci že gledajo z enim očesom, kje bi si našli gorek kofiček, da ne izgube prednostnih šans za volitve. To pot jim namreč grozi nov nevaren nasprotnik — Radič, ki upa s pomočjo svojih milijonov in pa Prepeluhovega Avtonomista vsaj na delno osvojitve Slovenije.

Z mirno razrešitvijo parlamentarne krize sploh ne računamo nihče več in vse se mrzlično pripravlja na volitve. Zadnje intrige se koncentrirajo okoli vprašanja, komu bo poverjena volilna vlada. Vseled zadnjih Radičevih izpadov proti državi in kroni je prišel blok kot celota izven kalkulacije in ostaja le možnost koncentracije, ali pa Pašič-Pribečevičeve vlade, ki si je vzdela lepodoneče ime nacionalne. Naj izpelje volitve kdor hoče, — eno je jasno —, da namreč narodova volja ne bo odločevala. Kdor bo imel več moči, več denarja in več demagoštvá, ta bo v bodočem parlamentu nastopal kot reprezentant ujedinjenega naroda jugoslovanskega. V očigled tega tudi mi nacionalisti ne moremo in ne smemo biti preveč skrupulozni glede volilne svobode in naša naloga bodi, da na vsak pritisk in teror od protinarodnih in separatističnih strank odgovorimo s podvojenim terorjem in pritiskom. Ker vedno si moramo biti svesti gesla, da je treba politiko voditi v korist naroda in če treba tudi proti njegovi volji.

Pri sedanji razporeditvi političnih skupin je nedvomno, da se organizacija in niti njeni odgovorni voditelji pri prihodnjih volitvah v pozitivnem smislu ne bo uveljavljala. Nastopati bo pa morala, prošta vplivov bojujočih se strank, po lastnem prevdanku za zaščito integritete jugoslovanskega naroda in države. Puščala bo posameznim svojim članom prosto pot, da se uveljavljajo v okviru našega programa pri strankah, ki temelje na narodnem in državnem jedinstvu, nastopala bo pa kot enota tam, kjer bo tuj denar in vpliv skušal izpodkopavati krvne

pridobitve naše svobode in našega ujedinjenja.

V znamenju boja, najumazanejšega in najnižkotnejšega, bodo potekali prihodnji meseci. Milijoni denarja, s katerim bi se dalo storiti neizmerno dobrega, se bodo trošili za volilno kampanjo — a uspeha ne bo nobenega. Vse dotlej, da bo tudi v Jugoslaviji zmagonosno prodrla nacionalistična ideja in da bo mlado pošteno življenje obračunalo s trohno bo starih predvojnih polizanih in intrigantskih politikov. Takrat bo nastopilo čiščenje in takrat bo za naš narod vstal — Rešenik.

Dokler bo pa dr. Lukan upravljeval svojo politično karijero s krvjo, ki je bila prelita za našo svobodo in si bo dr. Ravnihar usurpiral dedščino dr. Tavčarjeve politične poštenosti in doslednosti — dotlej bodo lahko eksistirali v Sloveniji še vedno kandidati, kot je — Prepeluh. —aka.

Prilporočamo vsem rodbinam

KOLINSKO CIKORIJO

Izvrsten orodatek za kavo.

DEŽNE PLAŠČE v veliki izbiri najceneje pri JAKOB LAH, Maribor, Glavni trg 2.

»PEKATETE«, TO JE JED!

rad jih je gospod in kmet! So najcenejše, ker se zelo nakuhajo.

Službene objave.

Razviti prapora trboveljske Orjune. Vse naše organizacije že sedaj ponovno opozarjamo, da razvije naša nadvse marljiva trboveljska organizacija svoj prapor dne 1. junija. Želimo, da ta proslava čim svečaneeje uspe. V to svrhu pričakujemo polnoštevilne, obilne udeležence in prosimo vse, posebno pa še sosednje organizacije, naj že sedaj pričnejo s predpripravi za poset. Število udeležencev naj se pravočasno javi na Orjuno v Trbovlje.

VSEM ORGANIZACIJAM!

Oblasni izvršilni odbor zadnjikrat odločno izjavlja, da bo vsakega člana, ki se ga v kroju zaloti v alkoholiziranem stanju, brezpogojno takoj izključil! Pozivamo vse mestne odbore Orjuna, da postopajo v smislu naše naredbe.

Oblasni odbor.

Društveni znaki, Oblasni odbor ima v zalogi večje število žen-

skih in moških društvenih znakov, ki predstavljajo precejšnjo vsoto. Pozivamo vse organizacije, naj čimpreje preskrbe vse svoje članstvo z njimi, ker nam s tem olajšajo naše denarne težkoče. Povsod naj se vidi že po znaku, kako napreduje naša ideja, Vsak član je dolžan nositi znak s častjo in ponosom.

Sramotni oder.

Petovija. Javnosti je o »Petoviji«, ki je prava zalega inozemcev in gnezdo švabčarenja, še malo znano. V tej tovarni se je švabčarenje že tako razpaslo, da človek več ne ve ali je v Berlinu ali v svobodni Jugoslovanski državi. Krivda temu švabčarenju je ta, da je prvič tu zaposlen prokurist, kateri je glava pisarne, ta pa je Nемеc inozemec. Kljub temu, da je v tovarni zaposlen že nad 3 leta, se še do danes ni mogel privaditi slovenskemu jeziku. Dobro pa vemo, da ta gospod že dobro zna slovensko, seveda zakaj bi govoril s strankami in uslužbenci slovensko, ko pa ima vedno tolmače na razpolago. Človeka je sram, ako stopi v pisarno in pozdravi v svojem domačem jeziku, a odzdrav dobi v tujem jeziku.

Še hujši nemški zagrizenec pa je ravnotelej čevljarne g. Karl Bayer. Ta je pač prava nesreča za Slovence, posebno pa za naše domače delavce. Pred njegovim prihodom so bili v čevljarni po večini zaposleni sami Čehi, čim pa se je on priklatil, Bog ve od kod, so bili Čehi po njegovi zaslugi odpuščeni, zato, da je

lahko oddal kruh svojim bratcem Nemcem, ki so kar trumoma prilijali v to tovarno, vsak s svojo družino in še s sorodniki, ki so vsi našli dovolj zaslužka. Naši delavci so se pa morali umakniti tujcu, ki jim odjeda kruh. Podjetje se pa seveda izgovarja, da so ti inozemci samo inštruktorji za naše delavstvo. Čudno, da po štirih letih to podjetje še vedno rabi inštruktorje. V začetku, ko je tovarna začela obratovati, naj bi nastavila dovolj domačega naraščaja, ki bi bil sedaj že popolnoma izvežban pri strojih in ne bi sedaj potrebovala niti enega inozemca več. Da, ko so bili Čehi tu, so tudi naši delavci delali pri strojih. Čim pa je prišel zagrizenec Bayer, jih je pa odstavil od strojev, češ, ti ne razumejo in dobili so tujci kruh, naši pa, ki so preje delali pri strojih, morajo sedaj vlačiti kopita iz čevljev in iste zlagati.

Ni pa samo to, da so po zaslugi tega Velenemca zgubili naši ljudje kruh, ta človek je cel paša v tovarni. Slovence preganja kjer le more, in to ne samo delavstvo, tudi nad uradništvom se je začel zadirati. Svetujemo mu, da miruje in da se zaveda, da je tujec in živi od Slovencev. Spodrinil je tudi iz stanovalnja, kjer on stanuje, tri domače uradnike, češ, da ima on tam (s svojo soprogo in nečakinjo) premalo prostora. In res, uspelo mu je, slovensko uradništvo se je moralo umakniti iz sob in iste je sedaj on zasedel. Sedaj, ko je sam v celi hiši, lahko kuje načrte, preje mu ni bilo mogoče, ker mu Slovenec ni dišal v bližini.

Vsakovrstne tiskovine prevzema in lično izdeluje

Josip Krmpotič

kartonaža — tiskarna — knjigoveznica — raztrirnica in papirna industrija

Naslov za Ljubljano poštni predal 165
Vir-Domžale, pošta Dob.

JOSIP JUG - LJUBLJANA-MOSTE.

NAZNANILO.

Dovoljujem si slavno občinstvo, kakor tudi vsa podjetja opozarjati na moj na novo urejeni

slikarski in črkoslikarski atelijè

ter na mojo že več let obstoječo pleskarsko in ličarsko delavnico.

Vsa v to stroko spadajoča dela izvršim povsem točno in solidno ter z najboljšim materijalom, kakor pravimi angleškimi emajli, pristnim lanenim firnežem, finskim terpentinom itd.

V naslednjem navajam povsem

konkurenčne cene:

za pleskarska in ličarska dela

dvakratni beli plesk	Din 20—	z emajliranjem	Din 35—
dvakratni rjavi plesk	12-50		
dvakratni sivi plesk	17-50	z emajliranjem	32-50
Pleskanje zidu, in sicer:			
firnežati in dvakrat pleskati	17-50	z emajliranjem	30—
isto, toda sivo pleskati	15—	z emajliranjem	27-50

za slikarska in soboslikarska dela

strop, bel, stene v svetli barvi z obrobo črto ali enobarvno borduro za kvadratni meter	Din 2—	apnena barva:	na kreda:
za vsak nadaljnji odtisk bordure	» 0-25 več	» 0-25	» 0-25
stene, patronirane v eni barvi	» 0-50	» 0-50	» 0-50
vsaka nadaljnja barva	» 0-50	» 0-50	» 0-50
škropljenje v barvah pri kvadratnem metru	» 0-50	» 0-75	» 0-75
vlečenje sten pri kvadratnem metru	» 0-75	» 1—	» 1—
črtanje sten pri kvadratnem metru	» 1—		

Specijalna dela po dogovoru

vsa v to stroko spadajoča dela, kakor na zid, les, pločevine, steklo itd. izvršujem po najnižjih konkurenčnih cenah.

Pleskanje železnih mostov.

Za vsa izvršena dela jamčim dve leti.

Prilporoča se slavnemu občinstvu za cenjena naročila

Naročila se sprejemajo v pisarni: Ljubljana, Rimska cesta šte. 16.

Specijalna dela po dogovoru

Cerkveno slikanje.

JOSIP JUG
LJUBLJANA-MOSTE.

TRGOVSKA BANKA D. D. LJUBLJANA

Podružnice:

Maribor
Novo mesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

Bržojavi:
TRGOVSKA.

DUNAJSKA CESTA ŠTEV. 4.

(V LASTNI STAVBI)

Telefoni: 189,
146, 458.

Kapital in rezerve Din. 18.300.000.—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Ekspoziture:

Konjice
Meža-Dravograd

PRESELITEV

Cenjenemu občinstvu in vsem uglednim organizacijam vljudno javljam, da sem svojo dobroznano zalogo slavnostnih krojev, telovadnih potrebščin in modno krojačnico za gospode

**PRESELIL
V DALMATINOVO ULICO**
(palača „Vzajemne posojilnice“).

Priporočam se vsem za nadaljno cenjeno naklonjenost!

PETER CAPUDER.

MERAKL

barve, mastila, lake,
kit, klej, emajle, čopiče in zajamčeno

čisti firnež

najboljše vrste nudi
tovarna

Medic-Zankl

d. z o. z.

Maribor Ljubljana Novisad
podružnica. centrala. skladišče.

Tovarne:
LJUBLJANA-MEDVODE

Prva slov. zidarska zadruga v Ljubljani.

Registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Pisarna v Ljubljani, Tržaška cesta št. 2.

Tehnično vodstvo po oblastveno avtoriziranem gradbenem inženjerju.

Projektra in izvršuje vsa v stavbeno in inženjersko stroko spadajoča dela.

Delo solidno.

Cene konkurenčne.

SLOGRAD

Slovenska gradbena in industrijska d. d.

Tel. inter. 189.

Tel. inter. 180.

Tehnična pisarna LJUBLJANA, Spodnja Šiška,
Frankopanska ulica 151.

Izvršuje: stanovanjske hiše, trgovska poslopja, moderne industrijske zgradbe, betonske in železobetonske konstrukcije, vse vrste vodnih naprav na podlagi 25 letnih izkušenj. Specialiteta: železobetonske cevi za vodne naprave in vodovod. Zastopa: Patent Dr. inž. Emperger-a za izvrševanje konstrukcij iz armiranega betona z litoželeznimi vložki za visoke tlačne napetosti (kakor pri skladiščih, „silo“-mostovih in podobno). Izdeluje: vse vrste tehničnih projektov in statičnih proračunov. Parna žaga.

Inseriranje v „Orjuni“ ima najboljši uspeh!

Evgen Lovšin

„RUDE IN KOVINE“ Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 15.

En gros:

Cink, svinec, železo, aluminij, kositer, baker, cinkova in pocinkana plečevina itd.

Generalna zastopstva:

Za balkanske države: The Central European Mines Ltd., Mežica.
Za kraljevino SHS: Kemlčna tovarna v Mostah pri Ljubljani.
Za tu- in inozemstvo: Cinkarna d. d., Celje.

Kupujemo po najvišjih cenah: stari baker, stari svinec, remelted-cink, kovinaste ostanke itd.

Bržojavi: RUDE.

TELEFON 727.

Pravi zaklad
VSAKEGA

gospodinjstva je dobro
milo, zato zahtevajte

povsod edino le

MILO „GAZELA“.

Modni salon

M. SEDEJ-STRNAD

Ljubljana, Prešernova ulica 3

priporoča

francoske in dunajske modele

Prvovrstno domače delo. — Solidne cene.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejšega do najmodernejšega.

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. — Ilustrirane knjige v eno- ali večbarvnem tisku. — Brošure in knjige v malih in tudi največjih nakladah. — Časopise, revije in mladinske liste.

Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.

Lastna tvornica šolskih zvezkov.

Šolski zvezki za osnovne šole in srednje šole. Risanke, dnevniki in beležnice.

Poravnajte naročnino!

OBLEKE!

in moderni površniki

po zelo nizkih cenah

v oblačilni industriji

A. KUNC, Ljubljana
Gospeska ulica 7.

SVOJI K SVOJIM!

Znižane cene za otroške vozičke. Novi modeli. Poslužujte se izdelkov domače tovarne, otroških vozičkov in dvokoles TRIBUNA F. B. L. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. Istotam se dobijo po nižani ceni nova dvokolesa, mali pomožni motorčki, šivalni stroji in pneumatika ter se sprejemajo v polno popravo za emajliranje in poniklanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni drugi stroji. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki franco.

TOVARNE ČEVLJEV

TRŽIČ (SLOVENIJA)

PETER KOZINA & Co.

Najnovejši izdelek ORIGINAL GOODYEAR WELTSHOE za gospode. — Za dame lahke galanterijske čevlje najboljši kvalitet v najmodernejših oblikah. — Izdeluje sedaj tudi higijenične čevlje za otroke.

Prodaja na malo in veliko:

v Ljubljani:

Breg št. 20,
Aleksandrova cesta 1,
Prešernova ulica (Seljak).

Podružnica:

ZAGREB
Račkoga ulica broj 3.

10 krat dražje nego z domačim ogljem

Stroški pri uporabi bencina!

Vozi brez bencina!

Adaptiraj svoj avto, traktor ali stabilni motor s patent.

HAG - generatorjem!

Vozi z ogljem!

Prospekte in reference daje:

JUGO-HAG

LJUBLJANA, Bohoričeva ulica št. 24.

Telefon št. 560.

Stroški pri uporabi oglja!